

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész evre . . . . . 8 K
Fél evre . . . . . 4 „
Negyed evre . . . . . 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyilttér sora egy korona.

Mai számunkhoz postautalvány van mellékelve, miért is kérjük mindazokat, kik lapunk árával tartoznak, vagy akiknek előfizetése lejárt, hogy tartozásuk beküldéséről, illetőleg az előfizetés megújításáról haladéktalanul gondoskodjanak, mert különben tovább nem küldjük nekik a lapot.

Közművelődési Egyesületünk.

— Cikksorozat. —

I.

Az „Alsólendvai Híradó“ pár héttel ezelőtt hirt adott arról az örvendetes eseményről, hogy a Dunántúli Közművelődési Egyesület legutóbbi gyűlésén tervbe vették az egyesület zalai fiókjának talpraállítását is. Ugy hisszük, időszerű lesz, ha most pár sorban foglalkozunk az ügygel.

Tekintettel az egyesület nagyfontosságú missziójára, minden áron meg kell indítani működését s azt oly csapásokon vezetni, hogy az eredmény ne maradjon el. Ide két fontos dolog szükséges: anyagi erő és a társadalom minden rétegének erkölcsi támogatása. E kettő nélkül sikeres ténykedést kifejezni nem lehet.

Nálunk magyaroknál igen rossz szokás az, hogy minden ilyen ügyben állami támogatásra gondolunk. Pedig ha lenne bennünk csak egy kevés ügyszertet, a saját erőnkől is elő tudnánk teremteni a szükséges anyagi eszközöket. Ha megyénk felnőtt lakóinak csak a negyedrésze belépne és fizetné rendszeren a tagdíjat, az egyesület oly hatalmas tábort nyerne bennük, hogy ez megadná ténykedéséhez a kellő erkölcsi és anyagi erőt és sulyt. A legelső teendő tehát a társadalom érdeklődésének életre-hívása, az egyesület működése iránti szeretet felkeltése legyen.

E cél elérése érdekében az egyesület vezetősége lássa el az összes zalai lapokat megfelelő témával, hogy azok állandóan napirenden tarthassák az ügyet és foglalkozzanak vele. A megye különböző részein tartsanak felolvasásokat az egyet vendévidéki, muraközi missziójáról. Ha már most a megye minden magyarja tudomást szerzett rólunk, feladatunkról, terveinkről: az összes rendelkezésre álló eszközzel oda kell hatni, hogy minél több tagot toborozunk. Gyűjtsön tagot a község, az iskola, a plebánia; agitáló felszólításokat akasszunk ki minden nyilvános helyen, a postán és egyéb hivatalokban. Multságok, hazafias ünnepélyek és egyéb összejövetelek alkalmával feltűnő helyre függesszük ki felszólí-

tásunkat. Ez az agitáció soha meg ne szűnjön. Megyénk lapjait kérjük fel, hogy a hírek között állandóan közöljék ezt az egy sort: „Emlékezzetek meg Közművelődési Egyesületünkről!“

Ha már most az ily lankadatlan agitáció révén sikerült pénzhez jutnunk, ne elégedjünk meg ezzel. Agitáljunk, hogy a végrendelkezők ne felejtkezzenek meg egyesületünkről. Az egyik egy házat, másik egy hold földet, harmadik egy láda könyvet, ismét más valami hangszert, vagy bármi más, pénzzé tehető értéket hagyományoz. Nézeteltérések alkalmával ne „öt liter borba“ fogadjanak, hanem annak az árat a vesztes küldje be az egyesületnek. Ha egy hivatalnok fizetésemeléshez jut, ha valakit váratlan öröm ér, ennek megülesére ne csapjon darídót, ne fogyassza az alkoholt, hanem juttasson egy csekély összeget az egyesületnek. Nagy lumpolások idején, mikor oly sok bölcs szónoklat hangzik el, emlékezzék meg valaki pohárral kezében a mi egyesületünkről is és ott, a jókedv közepette indítson gyűjtést érdekünkben. Mert ha francia pezsgőre van bankó, legyen a magyar kulturára is pár rézfíllér. Ma, mikor a munkapárti és ellenzéki polgárok oly szenvedelmes vitákat vívnak egymással, ellenfeleiket főzzék le így: „ha olyan nagy hazafi vagy, adományozz a Közművelődési Egyesületnek!“

Száz meg száz alkalma van az embernek arra, hogy pártolókat, tagokat szerezzen, csak ügyszertet és kitartás kell. Ha már most ilyen módon gondoskodtunk tagokról s gondoskodtunk a szükséges pénzforrásokról, gondoskodnunk kell megfelelő kulturtevékenységről is, mely megnyerje a tagok rokonszenvét és további pénzbeli támogatását.

Az anyagi eszközök előteremtésénél különösen nagy szerepet kell, hogy játszanak a megyei pénzügyintézetek és egyéb részvénytársaságok. Ebben a tekintetben a nemzetiségieké, különösen a tótoktól és oláhoktól, példát vehetünk. E népek bankjai az évi jövedelem egy jelentékeny százalékát nemzetiségi kulturacélokra adják. Rengeteg pénz áll ily módon az agitátorok rendelkezésére s működésüknek meg is van az eredménye. A mi bankjaink, részvénytársaságaink e tekintetben — sajnos — számba se jöhetnek. Egy hozzánk szomszédos város bankja 10 koronát adott a tavasszal hazafias célra, s az egyik újság már valósággal áradozó himnuszt zengett a nagy jótékony-ságról. Bizony ez helytelen, mert amely bank csak 10 koronát áldoz a hazafias célra, az köszönetet igen, de elismerést és hálát nem érdemel.

— ma.

Helytelen iparfejlesztés.

A kisiparos ha körültekint egyszerű hajlékában, szomorúan kell konstatálnia, hogy mekkorai munkája, fokozott tevékenysége meddő marad akkor, mikor aránylag kevés jövedelem mellett drága az élelmiszer, a lakás, a ruházkodás és folyton emelkedik az adó stb. A kereset csökken, vagy legjobb esetben egy helyben vesztel, de a kiadások egyre növekednek.

Minek tulajdonítható, hogy a kisipar nem tud fejlődni, a kisiparosság nem tud haladni, nem tud szabadulni a reá zuduló csapások alól? A baj gyökerét visszas, teljesen elhibázott közgazdasági viszonyainkban kell keresnünk. Mutatkoznak ugyan törekvések az illetékes körök részéről a kisipar fejlődését célzó intézkedések által, de ha történik is valami, az oly lassu menetű, oly elenyésző csekélység, hogy egy cseppnek lehet tekinteni a tenger víztömegében.

A kereskedelmi kormányok — ez a legfőbb baj! — az erős, edzett gyáripárt tömték tele mindenféle kedvezményekkel, agyon támogatván a tőkés vállalkozókat, segélyezvén abból a pénzből, amit a kisipar, a szegény kisiparos véres verejtéssel megkeresett filléréiből adó címén fizet. A fillérekből befolyó horribilis összegekből a kormányok a nagyipart támogatták. A kisipar támogatását ugyan elősegíti a kereskedelmi kormány, de ez a tőkepénzes gyárosok nagy összegű segélyezésével nem áll arányban. Ha még ugy lenne, hogy egyenlő istápolásban részesülne egy a kézműipar, mint a nagyvállalkozás, — noha arról szó sincs, — akkor is mérhetetlen előnye vannak a nagyiparnak, mert ott van pénz, tőke, kitartás.

A kézműiparosságra pedig nem marad más hátra, mint tétlenül nézni: hogy teszi tönkre, hogy pusztítja létét, keresetét, mindenét a félelmetesen emelkedő és erősödő nagyipar. És ha nem szorítja a kisipart a magyar nagyipar, ott van a még versenyképesebb osztrák ipar, mely elárasztja készítményeivel a magyar kereskedőket, akik természetesen — honi iparpártolás ide vagy oda — az olcsóbb bevásárlási forrást keresik, hogy ők is mérsékeltbb árakon adhassák el áruikat. Kinek dolgozzon tehát két kezével a kisiparos? A közönségnek? mikor ez jutányosabban jut bármihez a kereskedő révén. Vagy a kereskedőnek? mikor ez olcsóbban kapja a gyártól és ha nem a hazaitól, hát akkor a külfölditől.

Eddigi iparpolitikánk tehát helytelen volt, mert a nagyipar aránytalanul lett támogatva a kisipar rovására. Nagyiparunkat annyiban kell támogatni, hogy kiszorítsa a külföldi ipart, illetve versenyehessen az idegen produktumokkal. A kisipart meg annyiban kell támogatni, hogy létérdekeiben a nagyipar ne veszélyeztesse. A hol gyenge a kisipar, ott egyáltalán nem lehet erős ipar. A magyar ipar terebélyes fává csak a kisipar termésképes csemetéje utján lehet. A kisipar egészséges fejlődésével életerős, hatalmas ipart teremthetünk.

A kisipart fejleszteni kell, állandóan, nagy kedvvel és anyagi áldozatokkal. Ha már megkezdettük a kisiparosok szellemi képzését, ha

szak tudásuk, értelmük, képességük fejlesztésére tanfolyamokat nyitunk és tartunk, ha elméletileg alaposabban megismertettük szakmáikkal és folytatólag a gépek kezelését is elsajátítottuk velük, hogy gyakorlati tudásuk is legyen: áldozunk, adjunk nekik gépeket, hogy többet produkálhassanak, hogy megélhessenek, hogy versenyképesek legyenek.

A kisipar fejlesztésére szánt tőke oly gyümölcsöző befektetés, mely búsas kamatokhoz az államnak és egyben humanus cselekedet, mert ezer és ezer szegény, törekvő kisembert felsegítene és boldog, nyugodtabb megélhetést biztosítana nekik.

Egy darab tükör.

Irta: **AI-Sólen-Dvay.**

Mottó: Hiába, Alsólendva halad!... — Hát nem?...

A multkor céltalanul máskáltam az utcán, mikor a „berek”-ből felkapaszkodó gyermekzsvíjav hangjai rezgették meg fülem dobánkat hártáját. Nézzük csak: mi ez? — hátha lehet majd egy kis „szellemkedést” elkövetni vele a Híradóban. Megnéztem és amint majd alább kitünik, tényleg szellemkedem róla... Hát kérem, egyszóval (Talán két lábbal? — A szerk.) lebandukoltam a berekbe, honnan az előbb említett hangok még mindig hullámoztak, morajlottak és folytonos rezgésben tartották fülemnek dobjait, azaz dobjaim hártáját, vagyis füllobjaim hártáját. Amint kiérek az Árok-*utca*-nak csufolt kutyaszorítóból és a berek fenséges rónája a szemem s az illata az orrom elé tárul, mint látók? Látok egy kocsi. Fiakeros kocsi, kérem! Látok egy saját vizet és egy embert, ki a kocsi mossa. E három tárgy körül pedig felszáz gyerek visít, sivít (tovább nem tudom már permutálni ezt a szót, tehát kénytelen vagyok egy harmadikat használni) ordít! Odamegyek s látom, hogy polgáristák.

— Mi baj öccse? Kérdem a legközelebb állót.
— Elvitte a labdát, — szólt nyugodtan, majd mikor társai ismét megkezdtek a képviselőházba is beváló obstrukciós lármát, ő is ordított: — Labdát... abdát... dát... áát... át...
Hallgatnom kellett, mert a saját szavaimat sem hallottam, miket az öcskösnek feleletül mondtam.

Végre a hallgatást megtörve, a kocsimosó emberhez mentem és attól is megkérdeztem: mi baj?

— Hát a gyerekek itt játszanak az én rétemen!

Elgondolkoztam. A gyerekek az ő réjén játszanak és mégsem ő ordít, hanem a gyerekek. Ez érdekes kezd lenni!

— Hát akkor miért kiabálnak, ha játszanak?
— Hát azért, mert nem játszanak!

Ah, most már értem: azért játszanak, mert kiabálnak és azért kiabálnak, mert nem játszanak. Ez tényleg érdekes!

— Hát miért nem játszanak?
— Hát mert nem lehet!
— Hát miért nem lehet?
— Hát azért, mert a labdájukat elvettem, aztán mert nem szabad.
— Hát miért nem szabad?
— Csak.

Puff, ez megmondta. Ezzel ugy jártam, mint mikor valaki vígan poroszkal az uton, eltávn a száját, a lába megbicsaklik és beleharap a nyelvbe: akkor ejt ki ilyen lehetetlen szót. Én azonban egy fortélyhoz folyamodtam és megkérdeztem:

— Mi az a „csak”?
— Mi az? Az, hogy ez nem játszóter, hanem rét. Ez kaszáva lesz és erről bér lesz fizetve!

Borzasztó, micsoda germanizmus! — Ebből azonban nem azt tudtam meg, amit akartam, de legalább közelebb jutottam a tárgyhoz. Tehát bért fizet! Akkor igaza van a magyar magánjog értelmében is, nemcsak logice! (vagyis logice is igaza van.)

A vége az volt a dolognak, hogy azt mondtam a főgyerekeknek (aki legjobban ordított), hogy itt ne játszanak, mert itt nem szabad játszani. — Hát akkor hol játszanak? — kérdezte a főgyerekek. Ah, hol játszanak? Ezt igazán nem tudom. A tornater először kicsi, másodsor — azt mondják — ott sem lehet játszani, mert nem szabad. (Miért?) A berek ki van adva bérbe. Hm, hát akkor hol ugrádozzon a sok nebuló? Csak kell egy helyről gondoskodni, ahol izmait, tüdejét fejlessze és ruháit pusztíthassa! Hát nem? — En gyerekkoromban a vár öreg bástyáinak megmászása közben fejlesztettem izmaimat, tudómet s szakgattam ruháimat, és — hál' istennek — a ruhákon kívül az összes szerveim mind nagyserien szuperálnak ma is! De az az idő már lejárt, mert most „rend” van mindenütt. Hej, hol vannak azok a nagyszerű zsványosdi-, meg katonásdi-játékok!... En azt hiszem, hogy az ilyen testmozgás nemcsak a testet erősíti, hanem a szellemet is feltrisszti. Fejlesztí a gyerekekben a bátorság érzetét; az ambíció és akaraterő pedig kicsihojja a gyerekből. Azt azonban már nem tudom, hogy szüksége lesz-e a jövő nemzedékek ezekre; azt itéljk meg azok az „irányadó” körök, melyek a játszóteréről gondoskodni (valószínűleg nem) fognak.

A kulturmérnöki hivatal az alsólendvai vízhiányról.

Mélyebbre kell ásni a kutakat.

Mult heti számunkban röviden már megemlékeztünk a szombathelyi kulturmérnöki hivatalnak az alsólendvai kutak kiszáradása ügyében előljárásgunk megkeresésére mult heten küldött válaszárol. Alább pedig a választ egész terjedelmében közöljük. A községi előljárásgnak szóló — de mindnyájunkat érdeklő — leirat így hangzik:

„Vonatkozással a távirati megkeresésére, a kutak kiapadása ügyében válaszoljuk, miszerint a *fenforgó bajon csakis a kutak megfelelő le-mélyítésével lehet segíteni*, amint azt az alább fekvő Lendvaifalu községiek is eszközölték a lecsapolási munkálatoknak a nevezett község határában történt foganatosítása alkalmával.

A kutak vízszíneinek a lesüllyedése a *lecsapolási munkálatok természetéről következménye*. A lecsapolási munkálatoknak az egyik célja az volt, hogy a túl magasban álló talajvizet a lakóházak pincéiből levezetessenek és ha ezen célt tényleg elakarjuk érni, akkor ez az összes talajvizet lezállású maga után fogja vonni s így a kutak vízszíneinek is le kell szállania.

A jelen esetben azonban figyelembe kell venni azt, hogy az idei év csapadéknak nagyon is szegény volt s így a talaj- és forrás-vizek nívója a szárazság következtében is alá szállott, másrészt ez idő szerint éppen az Alsólendvához legközelebb elvonuló Hidvégi-csatorna van munkálat alatt s így annak medre egész üresen áll s így ezen körülmény is hozzájárult a talajvíz nívójának a lesüllyedéséhez, miért is arra lehet következtetni, hogy jövőben — a lecsapolási munkálatok befejeztével — a talaj- és forrás-vizek így mérvben még sem fognak alá szállani.

Egyéb szakszerű vélemény beszerzése ügyében az előljárásgnak a m. kir. Földtani intézethez (Budapest, Stefánia-ut 14.) kell fordulnia, — miután a kutaknak a szükségesnek mutatkozó le-mélyítése a geológiai viszonyoktól függ s így a fentnevezett Földtani intézet geológus szakértői adhatnak szakszerű véleményt a szóban forgó kérdésben.

Hivatalunk kiküldöttje egyébként e hó 21-én Alsólendvára jött, hogy ez ügyben helyszíni vizsgálatot tartson.

Szombathely, 1913. június hó 19-én.

A hivatal főnöke:

Károlyi,
kir. főmérnök.

Egy levél olvasásakor.

Gyenge kezek által

Van e levél írva,

Keserű panasszal

Telistele sírva.

Oly reszkető — látom —

Mindenik vonása,

Kicsordul a könyvem

Mindenik szavára.

Nem tudom, mit érzek,

Ha kezembe véve

Olvasom leveled,

De végre érve:

Szenvedő lelketem

Tépi a nagy bánat,

És sírok csendesen

— Kedvesem — utánad...

ZALAY KÁROLY.

Álmok.

A nagybeteg nyugtalanul hánykolódik puha, finom párnák között. Mozgolódik, amennyire még kevés ereje megengedi. Sehöl se találja helyét, így se jobb, mint amugy. És tekintete, az a két halódó, szürke szem is izgatottan, lázasan fut végig a szobán. De hasztalan, nem látja, nem találja azt, amit keres.

Ágya mellett egyetlen gyertyaszál ég és legalább a beteg közvetlen közeléből riasztja tovább a komor, fekete sötétséget. De alig van

már belőle picinyke darab, félóra múlva kialuszik és ki tudja, lát-e még fényt valaha e világon a halódó aggastyán.

Nyugtalanul mozog fekvőhelyén, rosszul fekszik a párna a feje alatt.

Csöngetni fog, gondolja magában, de hát érdemes-e?

Elképzei a jelenetet. Bejő majd a szolga és feszesen, kimerten szól:

— Parancsol, uram!?

Aztán hidegen, gépiesen végzi el munkáját és sző nélkül, mely meghajással távozik... Nem, nem érdemes. Inkább nem csönget. Nem érdemes...

Lehanyaglik ősz, mely fájdalomtól eltorzult feje és lehunyja lángban égő, beesett szemét...

Édes, csattogó madárdal száll hirtelen feléje és enyhe, illatos tavaszi lég öleli át megifjult tagjait. Mi ez, mily kedves, bűbájos varázs?... Nem törődik most vele, csak szívja a mennyei kéjt...

... Milyen szép az élet, milyen gyönyörű a világ. Mondja-e még valaki, hogy élni nem érdemes, hogy az élet nehéz teher is lehet, mely gyakran nehéz küzdelemre hív és ezer csorbát ver kardod vasába, ha küzdeni mersz vele?... Csak boldog lehet, ki erre gondolhat!

A pacsrta dalánál még sokkal édesebb zene csendül feléje. Megismeri az édeni hangot, hogy is ne ösmerné meg... Siet, siet arra felé, honnan a dal hallatszik és hamarosan meglesi a dalos kis madarat. Aztán együtt szól az ének és

és együtt csendül a fiatalok, vidám szíveknek boldog kacagása...

A beteg felel. Borzasztó szomjúság gyöttri. Ott áll asztalán a víz. Milyen kínos gyakran ez a pár csepp üdítő ital is, mikor testünk, lelkünk egyaránt égeti, perzseli az emésztő tűz...

Feléje nyul, de karja erőtlenség hanyatlak. Gyenge alhoz, hogy a poharat felemelje.

Csöngessen?... Oh, nem érdemes! Szeme újból lezárul és tovább álmodik, tovább álmodja a réges-régen elmúlt idöket, melyeket visszahozni többé sohasem lehet...

... Igen, igen, ő édes, okos, szép leány. Oly kedvesen, csöngőn hangzik a szava, s oly jól esik, ha közelében lehet. Szereti a leányt és a szép leányka is szereti őt. És mégis, megkérdje a kezét?... Nagy feladat, életre szóló kapocs a házasság.

És ha szerelmünk nem elég erős arra, hogy évek során meg ne gyengüljön, el ne tűnjön? Képes lenne-e arra, hogy igazán boldoggá tegye a leányt, vagy pedig csak rózsás fátyol-kép mindaz, amit a jelen most a szeme elé varázsol?

És vajjon a lány is szereti-e őt? Oly erővel, amint azt mindketten hiszik? És ha egykor eljönne egy másik férfiú, azaz az igazi, a ki kérelhetetlen kézzel markolna be egy család békés boldogságába? Lehetsélen-e ez?!

Nem, hiszen mi van rajta, ami oly igazán, őszinte szerelmet érdemelne?

leányiskola igazgatóságához nyújtandók be. A növendékek teljes ellátásban (étkezés, mosás, világitás, fűtés) részesülnek s ennek fejében havonként 45 koronát kell fizetniök.

Hogyan hirdettek száz év előtt?

A Magyar Kurírban száz év előtt a következő Előszóri Tudósítás látott napvilágot: „Szűts Ádám Bétsi Magyar Szabó mester lakik a' Karinthiai utcába, a' 958 numerus házban, a' hátulsó garádjison, a' harmadik emeletben. Derék hazánkfia méltó tisztelettel jelenti a' két nemes Magyar Hazának közönségesen, különösen pedig minden Kar és Rendbéli Magyar Uraságoknak, hogy ő egészen 16 esztendő elforgása alatt a' magyar szabó mesterséget gyakorolván, is kiválképen az utolsó 12 esztendőt alatt, a' néhány esztendővel eanekelőtte meg halálozott igen híres és mind a' két nemes Magyar Hazában esmeretessé lett Udvari Magyar szabó mester Rogáts Pálnál, 's az után mind ekkorig ennek fiánál Rogáts József-nél első legény lévén, s' ekképen az egész nemes Publikumnak esmeretségére jutván, most a' szokott rendtartás szerént, az ill lakó szabómesterek tüzéekbe bé ikattatott. Melyre nézve, mint új kezdő, kész szolgálatját, jó és tsinos szabásait, a' lehetőségig oltsó munkáját ajánlani annál inkább bátorodik, mivel nékie a' fent említett Szabó mestereknél való létében magával 's munkáival mindeneknél telyes megedéseket tapasztalni szerentsége volt. Magyar tiszteknek való tsakósüveget is szépen tud készíteni.”

— **A párisi Salon legszebb képeinek fotográfiáját** láthatjuk az immár 34-ik évfolyamát járó „Ország-Világ” legújabb számában. Van ezenfelül vagy harminc más, jobbra igen aktuális kép is benne. Így a szombathelyi Szent-Márton ünnepségeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket, avagy verseket írtak: Bieserdy Tiborné, Czerny József, Falk Zsigmond dr., Haugay Sándor, Horváth Károly, Lantos József, Mezey Lajos, Moly Tamás, Takács György, Váradi Antal és Várady Ferenc.

Tartalmas, különösen szerkesztett rovatok ezen felül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V. ker. Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldendő. A lap ára félévre 8 korona.

— **Talált gyermekhulla.** Hévízen egy mocsárban a minap egy 7-8 hónapos fiúgyermek hullájára akadtak, mely egy zsákba volt bevarrva. A gyermek anyja még ismeretlen.

GAZDÁK ROVATA.

A zöldséges kert öntözése.

A zöldségfélék termesztése nagy haszonnal jár. A termesztett zöldségfélék egyrészt a házi, a konyhai szükségletet fedezik, másrészt pedig a főlösleg, piacon értékesítve, a jövedelmet fokozza.

A zöldségfélék termesztése haszonnal csak abban az esetben üzhető, ha mindazon feltételek megvannak, amelyek a sikeres termesztésre szükségesek. Ily feltételek: a kedvező éghajlati s talajviszonyok, a kellő mennyiségű és jó minőségű trágya és a víz.

Egyik legfontosabb kelléke a zöldséges kertnek a víz. Olyannyira fontos, hogy víz nélkül a zöldségféléket termeszteni lehetetlen. A víz fontos szerepet játszik a növények életében. A víz ugyanis az, mely a tápanyagok föloldását és azoknak a növények gyökerei által való felszívódását, tehát a növények táplálkozását nagymérvben közvetíti. Bármennyi tápanyagot is tartalmazzon a talaj, ha nincs víz, mely azokat oldott állapotba hozhassa s így a tápanyagokat a növény szervei által magának fejlődésére, növekedésére föloldozhassa, a növény csak tengődni fog.

Azon állítást, hogy a zöldséges kertnek mily nagy szüksége van a vízre, a nedvességre, legjobban illusztrálja az a körülmény, hogy a kertészkedő szerbek és bolgárok folyók és patakok mellett bérelnek ki földeket.

Azonban nincs mindenki oly kedvező helyzetben, hogy a folyók és patakok vizét használhassa föl az öntözésre; ilyen esetben a kutviz is megteszi a szolgálatot. Mindenesetre a folyó s a patak vize jobb, mert lágy; míg ellenben a kutviz kemény, a benne foglalt különböző feloldott ásványi anyagoknál fogva. Ezen anyagok pedig károsan hatnak a növényekre. Legnagyobb hátránya azonban a kutviznek az, hogy rendszeren tulhideg.

E rossz, hogy úgy mondjuk, káros tulajdonságát a kutviznek ellensúlyozhatjuk, ha nem használjuk fel azonnal az öntözésre, hanem előbb állani, fölmelegedni hagyjuk. E célra a zöldséges

kert nagyságához mérten egy vagy több hordóba vizet merünk s ott egy-két napig állani hagyjuk.

Ha ekkép gondoskodtunk a vízzől, tudnunk kell azt is, hogy mikor öntözzünk. A napnak nem minden szaka alkalmas az öntözésre. Ez változik az évszakok szerint. Leginkább a reggeli és az esti órákban öntözzünk. Az öntözés helyes idejének eltalálása igen fontos, mert ha kedvezőtlen időben öntözzük, nagy kárt tehetünk a zöldségfélében. Nappal, amidőn a nap sugarai erősen tüznek a növényzetre, nem tanácsos öntözni, mert a növények levelei a vízceppek helyén kiégnek. — Tavasszal reggel tanácsos öntözni, mert ha este öntöznénk, az éjszakák hidegek, hűvösebbek lévén, a növények nagyon lehülhetnek. Nyáron pedig inkább jobb este öntözni, mint reggel. Jobb pedig azért, mert egész éjszakán át a növényeknek több idejük van a nedvesség felszívására. Míg ellenben, ha reggel öntöznénk, akkor sokkal hamarabb párolog el a talajból a nedvesség, miután egész napon át nagy meleg van, s a gyors elpárolgás következtében a talaj felületé könnyen megserepesedne.

Ha azonban arra volnánk kénytelenítve, hogy zöldségféléinket reggel öntözzük, akkor elsősorban azokat öntözzük, amelyeknek leveleit felhasználjuk, pl. a saláta- és káposztaféléket, azonkívül a tököt, ugorkát; később pedig azokat, amelyek gyökereik miatt termesztjük, mint pl. a petrezselymet, a zellert s azonkívül a paprikát, paradicsomot.

Annyszer öntözzünk, ahányszor a talaj kiszáradt. Jó erősen öntözzünk, úgy, hogy a talaj a gyökerekig átmedvesedjék.

A földet pedig tanácsos többször megporhanyítani, megkapálni, mely ezáltal a hűsösveséget megbolygassuk, mert tudjuk azt, hogy a fölületen megporhanyított föld sokkal több ideig megőrzi nedvességét, mint a lenyomott, a lehangerezett talaj.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesítem a n. érd. közönséget, hogy **Alsólendván**, a Szaurer János-féle **Baross-utcai házban** (Nagy Ferenc kovács átellenében) a mai kornak megfelelő

kerékgyártó-műhelyt

nyitottam. Főtörekvésem mindenkor oda fog irányulni, hogy jó és tartós munkámmal t. megrendelőim bizalmát kiérdemeljem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri teljes tisztelettel 4-2

Mikola János, kerékgyártó.

Takács Ferenc

asztalos ALSÓLENDVÁN.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű

temetkezési cikkekben.

Nagy választék 24-20

kész koporsókban,

szemfedél, **sirkoszoruk, koszoruszalagok**, műtuszcsokrok, fejkoszoruk, fátyolok, halotti ruhák, cipők, harisnyákban stb. **Koporsódíszek és szalagbutik** legnagyobb raktára.

— Mérsékelt, legolcsóbb árak! —

Lampionokat és konfettit

nyári mulatságokra a legjutányosabb árban ajánl:

Balkányi Ernő papirkeresk. Alsólendva.

Özv. Nagy Józsefné házában (Szentjános-utca)

egy 3 szobás uri lakás

az összes mellékhelyiségek **kiadó.** kel együtt október hó 1-ére

Bővebbet a tulajdonosnál.

Szőlősgazdák figyelmébe

ajánlom nagy raktáramat

réz- és fa-permetezőkből és mindenféle permetező-részekben.

Permetezőket olcsó napi díjazással kölcsön is adok!

Mindenemű permetezők javítását szakszerűen, olcsón végeztet

Sipos Lajos épületbádogos

ALSÓLENDVA. 15-10

Alsólendva határában, a túskeirtási dülőben

2. kat. hold szántóföld

szabad kézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál: **Özv. Nagy Józsefnénál**, Alsólendva, Szentjános-utca.

Megjelent Megjelent

A NYÁRI (MÁJUSI)

VASUTI MENETREND

és 50 fillérért kapható

Balkányinál Alsólendván.

Alsólendván, a Főuton levő **Balkányi Ernő-féle ház emeletén** egy udvari

butorozott szoba

azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott.

Betöréses lopás elleni biztosításokat,

mely az utazási- és fürdő-saison alkalmával nélkülözhetetlen,
legjutányosabban és legelőnyösebb feltételek mellett köt a

Magyar-Francia biztosító r. t. alsólendvai főügynöksége **Alsólendvai Takarékpénztár.**

4119 tk. 1913. sz.

Hirdetmény.

Kerkakutas község telekkönyvi birtokszabályozás következtében átalakított s az átalakítással egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886:XXXVIII. tc. és 1891:XIV. tc. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892:LXIX. tc.-ben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ezt azzal a felhívással teszi közzé, hogy:

1. mindazok, akik az 1886:29. tc. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889:38. tc. 5. és 6. §-aiban és az 1891:16. tc. 15. §-a a) pontjában és az 1912:VII. tc. 34. és 35. §-ában foglalt kiegészítést is, — valamint az 1889:38. tc. 7. §. és az 1891:16. tc. 5. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886:29. tc. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, evégből törlési kérelmüket 6 hó alatt, vagyis **1914. január hó 1-ig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. mindazok, akik az 1886:29. tc. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide érte az utóbbi §-nak az 1889:38. tc. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásaikat 6 hó alatt, vagyis **1914. évi január 1-ig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételét nem fog;

3. mindazok, akik a tkvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönbön azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892:29 tc. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide érte azokat, akik a tulajdoni aránynak az 1889. évi 38. tc. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz 6 hó alatt, vagyis **1914. évi január hó 1-ig** bezárólag nyújtásuk be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetnek, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi

jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokra a felekre, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Alsólendva, 1913. évi június 20-án.

Biró s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány liiteléül:

Rósás
kir. telekkönyvvezető.

•Mutatványszám ingyen!

JÓ PAJTÁS.
a legkedvesebb képes gyermeklap.

Kiadóhivatal:
FRANKLIN-TÁRSULAT
Budapest, IV. Eötvös-utca 4.
Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden könyvkereskedésben.
Előfizetési ár negyedévre: 2 k. 50 f.

Feladók szerkesztő:
SÉBŐK ZSIGMOND

Rövidírók:
BENEDEK ELEK

ALFARGO SZÉZÁL UTÁN

•Mutatványszám ingyen!

Szeptember 1-től polgári iskolára 1-1

magántanulókat,

valamint kezdő és haladó zongora-tanulókat elvállal

Molnár Mária

okl. tanítónő, LENDVAUJFALU.

Az igen tisztelt

újságolvasó közönség

figyelmébe ajánlom ama

körülményt, hogy:

Magyarország

Az Ujság

Pesti Napló

Pesti Hirlap

Az Est

A Nap

Pesti Tükör

Friss Ujság

Esti Ujság

Budapester Tagblatt

napilapok, — továbbá

Érdekes Ujság

Tolnai Világlapja

Fidibusz

Kakas Márton

Das Interessante Blatt

hetilapok nálam bármikor kaphatók.

Azonkívül az összes bel- és külföldi lapok előfizethetők nálam.

Balkányi Ernő

könyvkereskedő

Alsólendva és Muraszombat.